

scrisoare de început 01

Cuviosul Siluan Athonitul:
Când sufletul s-a dat
voii lui Dumnezeu...

editorial 03

Cine ne scrie povestea vieții?,
de Tatiana Petrache

stareți ai zielor noastre 07

Schimonahul Sava, primitorul de străini,
de Nectarie Munteanu

sfinții Apusului 10

Sfântul Ierarh Remacle,
un mare avvă al Apusului ortodox

prăznuri 15

Spre Tabor, suind Golgota,
de Sergiu Ciocârlan

patericul temnițelor comuniste 21

Pâinea de la Maica Domnului

școala părinților 22

Povești de viață și
tomberoane informaționale,
de Psiholog Dr.
Irina Petrea-Sullivan

27

Declinul atenției în era algoritmilor (II),
de Conf. univ. dr.
Andrei Drăgulescu

cauzele bolilor 31

Mai întâi trebuie să îți pui
propria mască de oxigen,
ca să poți salva pe altcineva

35 cu noi este Dumnezeu

Arta de a obține nota 10

40 cuvântul duhovnicului

Cuviosul Sofian de la Antim:
Dumnezeu este permanent
lângă noi și în noi

47 oglindiri ale Cuvântului

Citiți, băieți, numai citiți cărți!,
de Ninel Ganea

49 convertiri

Trebuie să devin ortodoxă! (IV)

56 viața cetății

Arhimandritul Ioannis Kokákis:
O medicină de tip Mengele?

58 nevoia de identitate

Marea Dezrădăcinare

66 minuni

Era ca și cum o mie de
trandafiri ar fi căzut în cameră

70 lecția de luciditate

Gametogeneza, de la „game
to geneza” la „game over”,
de Lavinia Bădeanu

73 cuvinte vii

„Nu ți-ai iubit poporul, maiestate!”,
de Sergiu Ciocârlan

77 al optulea veac

Cum mai putem salva educația
în era „capitulării cognitive”?,
de Irina Bazon

Cine ne scrie povestea vieții

EDITORIAL

Există o propoziție pe care lumea ultimelor decenii ne-a repetat-o atât de des, încât aproape nici nu-i mai observăm nefirescul: „Tu îți scrii propria poveste!” Sună eliberator și, până la un punct, este adevărat. Alegerile noastre contează. Putem pleca sau rămâne, putem iubi sau respinge, putem spune adevărul sau îl putem ascunde, putem răspunde unei chemări sau o putem ignora. Uneori, o singură hotărâre schimbă cursul unei vieți întregi. Dar suntem noi, oare, pe deplin autorii ei? Ne-am ales timpul în care ne-am născut, părinții, trupul, darurile, rănilor, întâlnirile decisive? Și, mai ales, putem controla felul în care toate acestea se vor lega până la urmă în povestea vieții noastre?

Poate că una dintre marile iluzii ale omului contemporan nu este aceea că se crede liber.

Este aceea că se crede mai liber decât este. Nicio epocă nu ne-a spus atât de insistent că putem deveni orice dorim, că ne putem construi identitatea, reinventa viața, rescrie trecutul și proiecta viitorul. Și totuși, în vreme ce repetăm că nimeni nu ne poate spune cine suntem, lăsam o mulțime de voci să o facă. Algoritmii ne învață ce dorim înainte ca noi să ne întrebăm de ce dorim acel lucru. Publicitatea ne explică de ce avem nevoie. Rețelele sociale ne învață cum ar trebui să arătăm. Ideologiile ne oferă vocabularul în care să ne interpretăm nemulțumirile. Statisticile ne spun când ar trebui să ne căsătorim, cât ar trebui să câștigăm, ce experiențe ar trebui să bifăm și ce înseamnă să avem o viață reușită. Nu ni se mai dictează povestea cu forța. Este mult mai eficient să fim convinși că noi am ales-o.

† 18 SEPTEMBRIE 1961
SFÂNTUL SFINȚIT-
MUCENIC
ILARION FELEA

Spre Tabor, suind Golgota

Multe au fost pătimirile sfinților din temnițele comuniste. Dumnezeu a rânduit ca toată această istorie vie a neamului românesc să se descopere în anii cei din urmă și să ne cunoaștem martirii și mărturisitorii, căci nu poate lumina să stea sub obroc prea multă vreme. Unii au fost bătuți cu cruzime, încât tot trupul lor era o rană, alții au fost zidiți de vii în celulele lor; au fost dați spre mâncare șobolanilor, au fost lăsați fără medicamente ca să moară; au fost duși la Canal, în acel lagăr de exterminare, au răbdut foame, frig și frică; unii au fost torturați de ighemonii cei noi care-i sileau să lepede credința și neamul, alții au fost împușcați, strujiți, călcați în picioarele cailor. Dar câte alte pătimiri n-au primit! Și prin toate sfinții au trecut, mărturisind drept credința cea adevărată și dragostea față de neamul nostru românesc. **(S.C.)**

Unul dintre cei care au pătimit în temnițele comuniste a fost Sfântul Ilarion Felea. „M-am născut – spunea Sfântul Ilarion – în comuna Valea-Bradului, raionul Brad, regiunea Hunedoara, după spusele mamei mele, în vinerea

de Florii, din anul 1903, când în calendar este prăznuit Cuviosul Ilarion cel Nou”.

Mai târziu, la 28 martie 1928, Părintele Ilarion avea să consemneze în jurnalul său: „Sunt fericit că ziua numelui îmi coincide cu ziua nașterii. Până aici viața mi s-a desfășurat

DE VORBĂ CU ANA IORDAN,
ABSOLVENTĂ A LICEULUI „NICOLAE STEINHARDT”

Arta de a obține nota 10

Într-o lume în care timpul se pierde pe telefoane și social-media, într-o lume în care tot mai mulți elevi își fac temele rapid cu ajutorul inteligenței artificiale, există încă tineri dornici să învețe, să citească și să fie alături de Hristos. Acești tineri ne bucură și ne dau speranța că lumea nu este încă pierdută. O astfel de tânără este Ana Iordan, care a obținut media 10 la examenul de Bacalaureat. **(R.T.)**

— Ana, ai fost elevă a Liceului „Nicolae Steinhardt” din București și ai obținut la Bacalaureat una dintre cele douăsprezece medii de 10 din capitală. Pentru început, te rog să ne spui câteva lucruri despre tine.

— Provin dintr-o familie numeroasă, mai am încă cinci frați. Sunt îndrăgostită de tot ce este frumos. Am mai multe hobby-uri, dar, ca fire, sunt o artistă. Sunt pasionată de lectură,

artă și acuarelă. Îmi place foarte mult și să scriu. Eu și familia mea locuim în Izvorani; ne-am mutat în afara Bucureștiului acum vreo 14 ani. Părinții mei și-au dorit un alt stil de viață, mai liniștit, puțin mai departe de oraș. Și cred că au reușit să construiască aici o atmosferă frumoasă. Avem în apropiere un lac și o pădure, iar acolo se simte cu totul altă energie.

ma, să aveți această încredere că Dumnezeu este permanent lângă noi și în noi, și ne ajută, și ne mângâie, și ne întărește! E prezent în viața noastră așa cum noi nici măcar nu bănuim. Duh este Dumnezeu și în fiecare inimă creștină învie Dumnezeu.

– *Sfântul Siluan Athonitul ne spune că noi nu suntem smeriți și, de aceea, ne chinuim pe noi înșine și îi chinuim și pe cei care trăiesc împreună cu noi.*

– Sfântul Siluan a scris o carte care circula mult în lumea creștină. Când am citit-o, am simțit cum m-am luminat. Se găsește în această carte însăși esența scopului vieții: a trăi în Duhul lui Dumnezeu. Așa cum spune el, dacă trăim această smerenie și această dragoste și această bunătate la care ne îndeamnă Mântuitorul, noi înșine – fiecare dintre noi – suntem mulțumiți, plini de viață, plini de doriri bune, avem râvnă pentru a munci și avem relații personale cu ceilalți oameni, întemeiate pe dragoste. Dacă nu urmăm calea lui Dumnezeu, ne purtăm ca niște dușmani unii față de alții. Sunt în familiile noastre persoane care, de douăzeci sau treizeci de ani, nu-și vorbesc, deși provin din aceeași mamă și din același tată. Sunt persoane care nu s-au spovedit și nu s-au împărtășit de foarte mulți ani. Nu se poate ca în asemenea vase de lut, mânjite de toate păcatele, să rodească smerenia sau fapta cea bună. Trebuie întâi curățit de patimi trupul nostru – acest vas de lut. Asta suntem noi. Pentru acest lut al nostru facem totul în viață, până și sacrilegii. Facem totul ca să fie bine întreținut acest vas de lut din care, într-o bună zi, cedează ceva. Iar acest aparat extraordinar de bine meșteșugit, alcătuit de Dumnezeu, această mașină unică – mai presus de orice mașină sofisticată din lume – se stinge, se topește și aleargă la ea șobolanii, șerpilor și toate jivinele pământului ca să se hrănească cu ceea ce noi, cu prețul vieții noastre, am adunat și am pus în acest cort de lut, în

acest trup omenesc. Nu sunt pentru defăimarea trupului omenesc, pentru că acesta poartă întru el harul lui Dumnezeu, poartă Sfânta Treime. Trupul acesta pe care-l purtăm toată viața, pe toate străzile, va învia împreună cu sufletul nostru la Judecata Universală, vor avea împreună o viață în veșnicie. Așa încât trupul nu trebuie urgisit; el are nevoie și de asceză, dar trebuie să fie și îngrijit, să fie curat, să fie sănătos. Așa să străbatem această viață pământească, ținând seama și de trup, și de suflet, însă trupul să fie pe al doilea plan.

De obicei, nu ne obosește niciodată neconținută trudă și alergare după cele de trebuință pentru îndestularea trupului. Pentru asemenea preocupări găsim și timp, și bani, și energie, și bună dispoziție. Când însă este vorba despre cele necesare pentru suflet, ne apar în cale mii de piedici. Nu avem timp să

Gametogeneza, de la „game to geneza” la „game over”

În traducere, acest joc de cuvinte nu înseamnă altceva decât că joaca de-a geneza în laborator va duce, inevitabil, la sfârșitul jocului. Și al lumii, așa cum o știam. Și nici măcar n-ar trebui să ne ia prin surprindere, căci despre aceasta, Sfinții Părinți și marii duhovnici ai lumii ne-au avertizat încă de demult, trăgând clopotele pentru lumea modernă care va face implozie sub impertinența tehnologiei. Știința avansată din vremurile de pe urmă va fi folosită pentru a schimba ordinea creației și pentru a exercita un control total asupra omului, transformând progresul științific într-o formă de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu. Ispita mândriei luciferice, controlul total prin tehnologie și ingineria genetică reprezintă „profana treime”, un trinitarianism demonic la care se închină tot mai multe suflete rătăcite. **(L.B.)**

